

Παρουσίαση του Πεδίου «Περιβάλλον»

Υπο-πρόγραμμα «Κυκλική Οικονομία & Ποιότητα Ζωής»

Info-day 2023 για το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Καλημέρα!

Είμαι ο Δημήτρης Μπανούσης

Θα αναλύσω το ένα εκ των δυο υπο-προγραμμάτων του πεδίου «Περιβάλλον»

Μπορείτε να με βρείτε στο: dbanousis@prasinosameio.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Who is Who

□ Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ερευνητής

□ Πράσινο Ταμείο

Εμπειρογνώμονας περιβάλλοντος στην
Greek LIFE Task Force **plus**

Περιεχόμενα

□ Υπο-πρόγραμμα «Κυκλική Οικονομία και Ποιότητα Ζωής» (LIFE-2023-SAP-ENV)

- Στόχοι
- Θέματα έργων

LIFE-2023-SAP-ENV

Τυπικά έργα δράσης (πρώην παραδοσιακά έργα)

Ακτινογραφία

- Ειδικότερος στόχος η μετάβαση προς μια βιώσιμη οικονομία.
- Ενδεικτικός προϋπολογισμός έργων: 2 – 10 εκ. Ευρώ.
- Μέγιστη διάρκεια 10 έτη.
- Ποσοστό συγχρηματοδότησης 60%.
- 1 Στάδιο υποβολής.

LIFE-2023-SAP-ENV

Τυπικά έργα δράσης (πρώην παραδοσιακά έργα)

Προϋπολογισμός Πρόσκλησης

81

εκ. Ευρώ.

LIFE-2023-SAP-ENV

Τυπικά έργα δράσης (πρώην παραδοσιακά έργα)

Τύποι έργων

- LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT - Circular Economy, resources from Waste, Air, Water, Soil, Noise, Chemicals, Bauhaus (~**31** έργα)
- LIFE-2023-SAP-ENV-GOV - Environmental Governance (~**7** έργα)

LIFE-2023-SAP-ENV (Στόχοι)

- **Επίτευξη** των στόχων της νομοθεσίας και της πολιτικής της ΕΕ για την κυκλική οικονομία και την ποιότητα ζωής
- **Βελτίωση** της διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα
- Μεγάλης κλίμακας **ανάπτυξη** επιτυχημένων λύσεων/προσεγγίσεων για την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της ΕΕ για το περιβάλλον (εκτός φύσης και βιοποικιλότητας)

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (ΣΤΟΧΟΙ)

- Κυκλική οικονομία και απόβλητα
- Αέρας
- Ύδατα
- Εδάφη
- Θόρυβος
- Χημικά
- Bauhaus

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Κυκλική οικονομία και απόβλητα

Ανάκτηση πόρων από απόβλητα (1/2)

- Ανάπτυξη και Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων για την υποστήριξη ανακυκλωμένων υλικών, εξαρτημάτων ή προϊόντων προστιθέμενης αξίας στα ακόλουθα πεδία:
 - Ξεχωριστή συλλογή και ανακύκλωση ΑΗΗΕ
 - Ξεχωριστή συλλογή και ανακύκλωση μπαταριών και συσσωρευτών
 - Αποσυναρμολόγηση, ανακατασκευή και ανακύκλωση Οχημάτων και Πλοίων στο τέλος του κύκλου ζωής τους
 - Επιλεκτικός διαχωρισμός και ανακύκλωση κατασκευαστικών έργων ή κτιρίων.
 - Διαλογή και ανακύκλωση πλαστικών.

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Κυκλική οικονομία και απόβλητα

□ Ανάκτηση πόρων από απόβλητα (2/2)

- Ανάπτυξη και Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων για την υποστήριξη ανακυκλωμένων υλικών, εξαρτημάτων ή προϊόντων προστιθέμενης αξίας στα ακόλουθα πεδία:
 - Ξεχωριστή συλλογή και ανακύκλωση βιολογικών αποβλήτων.
 - Ξεχωριστή συλλογή και ανακύκλωση υφασμάτων.
 - Ανακύκλωση σύνθετων και πολυστρωματικών υλικών.
 - Ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από απόβλητα.
 - Διαλογή και ανακύκλωση συσκευασιών.
- Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων για τον εντοπισμό, διαχωρισμό, πρόληψη και απολύμανση αποβλήτων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Κυκλική οικονομία και απόβλητα

Κυκλική οικονομία και περιβάλλον (1/2)

- Υλοποίηση επιχειρηματικών μοντέλων και μοντέλων κατανάλωσης ή λύσεων για την υποστήριξη αλυσίδων αξίας:
- Εφαρμογή σχεδιασμού για τη βελτίωση της αντοχής, της επισκευής, της επαναχρησιμοποίησης, της αναβαθμίσεως, της ανακύκλωσης και της χρήσης ανακυκλωμένου περιεχομένου σε νέα προϊόντα.
- Λύσεις (μετά το σχεδιασμό) για την υποστήριξη της εφαρμογής, μεταφοράς ή/ και απορρόφησης της ανθεκτικότητας του προϊόντος.
- Υποστήριξη για την εφαρμογή, μεταφορά ή / και λήψη ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα:

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Κυκλική οικονομία και απόβλητα

□ Κυκλική οικονομία και περιβάλλον (2/2)

- α) Λύσεις για τη βελτιστοποίηση της χρήσης στοιχείων
- β) Βιομηχανική συμβίωση και δημιουργία κυκλικών αλυσίδων αξίας
- γ) Ψηφιακά διαβατήρια προϊόντων.

Συμμετοχή πολιτών

- στην περιβαλλοντική απόδοση που σχετίζεται με την προτεινόμενη λύση καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της
- στα διαθέσιμα συστήματα επιστροφής, συλλογής και ανάκτησης και σε σχέση με την έννοια των ετικετών που σχετίζονται με την οικολογική απόδοση και την ανακύκλωση που επικολλούνται στα προϊόντα.

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες) Αέρας

Νομοθεσία και Οδηγία για τα Εθνικά Ανώτατα Όρια Εκπομπών

- Βελτίωση της ποιότητας του αέρα και μείωση των εκπομπών σωματιδίων σε περιοχές
- Βιώσιμη κινητικότητα οδικών μεταφορών με στόχο τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων
- Βιώσιμη κινητικότητα, εκτός των οδικών μεταφορών
- Μείωση των εκπομπών αμμωνίας, μεθανίου και σωματιδίων από τη γεωργία.

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες) Αέρας

□ Οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές

- Εφαρμογή τεχνικών πρόληψης και μείωσης της ρύπανσης που αναφέρονται στην οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές ως αναδυόμενες τεχνικές ή ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών πρόληψης και μείωσης της ρύπανσης.

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Υδατα

Ποιότητα και ποσότητα υδάτων (1/2)

- Βελτίωση της ποιότητας του νερού :
 - Ολοκληρωμένη διαχείριση των θρεπτικών συστατικών και της οργανικής ρύπανσης (αστικής) ή / και γεωργικής προέλευσης με άμεση αντιμετώπιση της ρύπανσης.
 - Καινοτόμες λύσεις για τη μείωση των πιέσεων από χημικούς ρύπους στο υδάτινο περιβάλλον με τη μείωση των εκπομπών ουσιών προτεραιότητας
- Εφαρμογή δράσεων διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας ή / και ξηρασίας εφαρμόζοντας τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:
 - Λύσεις που βασίζονται στη φύση, Καινοτόμα εργαλεία/τεχνικές πρόληψης και προστασίας, Προσεγγίσεις αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνων

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Υδατα

Ποιότητα και ποσότητα υδάτων (2/2)

- Καινοτόμα έργα που αντιμετωπίζουν υδρομορφολογικές πιέσεις που εντοπίζονται στα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού και προέρχονται από χρήσεις γης ή νερού για την επίτευξη καλής κατάστασης ή δυναμικού νερού.
- Εφαρμογή καινοτόμων μέτρων εξοικονόμησης νερού για τη μείωση των ποσοτικών και ποιοτικών πιέσεων στα υδάτινα σώματα / πόρους.

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Υδατα

Διαχείριση θαλάσσιων και παράκτιων υδάτων

- Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων (εργαλεία, τεχνολογίες ή πρακτικές) για τη διασφάλιση της προστασίας και της διατήρησης των θαλασσών, των ωκεανών και των ακτών τους, με την προώθηση βιώσιμων ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον.
- υποβρύχιος θόρυβος, θαλάσσια απορρίμματα ή / και μολυσματικές ουσίες
- διαταραχή και ζημιά στον πυθμένα της θάλασσας
- εξέταση και μείωση επιπτώσεων εκμετάλλευσης βαθέων υδάτων
- υπεραλίευση ή / και παρεμπύπτοντα αλιεύματα
- εισροές θρεπτικών και οργανικών υλών από τη γεωργία ή την υδατοκαλλιέργεια ή / και πλοήγηση

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Ύδατα

Υπηρεσίες σχετικές με ύδατα

- Εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών και εργαλείων για πόσιμο νερό και συστήματα επεξεργασίας αστικών λυμάτων.
- Εφαρμογή καινοτόμων εργαλείων που διασφαλίζουν την αποδοτική χρήση πόρων παροχής υπηρεσιών νερού σύμφωνα με την οδηγία για το πόσιμο νερό και την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων σε πληθυσμό που ζει σε αγροτικές περιοχές.
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας καινοτόμων λύσεων ή / και καινοτόμων επιλογών επεξεργασίας ανακυκλωμένου νερού.

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Εδάφη

- Υλοποίηση δράσεων για την προστασία της ποιότητας του εδάφους της ΕΕ
- Αποκατάσταση, προστασία και βελτίωση της υγείας του εδάφους και πρόληψη της υποβάθμισης του εδάφους, συμπεριλαμβανομένης της απώλειας εδάφους

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Θόρυβος

- Στο πλαίσιο αυτό, θα δοθεί προτεραιότητα σε έργα σε αστικές περιοχές προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση για έναν μέγιστο αριθμό ατόμων.

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες)

Χημικά

- Πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων επικίνδυνων ουσιών στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία
- Πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία της χημικής παραγωγής και χρήσης σε όλη την αλυσίδα αξίας
- Ψηφιακές καινοτομίες για προηγμένα εργαλεία, μεθόδους και μοντέλα και δυνατότητες ανάλυσης δεδομένων για να απομακρυνθούν επίσης από τις δοκιμές σε ζώα.
- Εφαρμογή ασφαλών και βιώσιμων λύσεων σχεδιασμού
- Διευκόλυνση της εφαρμογής της οδηγίας Seveso III

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT (Προτεραιότητες) BAUHAUS

- Ολιστική μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των νέων κτιρίων
- Κυκλικές συνοικίες
- Διατήρηση ή αποκατάσταση της βιοποικιλότητας που συμβάλλουν στην υλοποίηση της πρωτοβουλίας του Νέου Ευρωπαϊκού Bauhaus.

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV (Στόχοι)

- Δραστηριότητες για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων και των εθελοντικών προσεγγίσεων της δημόσιας διοίκησης
- Διασφάλιση της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και πρόσβαση στη δικαιοσύνη
- Αλλαγή συμπεριφοράς και πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV (Προτεραιότητες)

Λήψη αποφάσεων και εθελοντικών προσεγγίσεων δημόσιας διοίκησης

□ **Βελτίωση ικανότητας της δημόσιας διοίκησης εστιάζοντας στην ανάπτυξη συνεργειών μέσα από σχέδια, προγράμματα, πρωτοβουλίες, αναλύσεις, ανασκοπήσεις και αξιολογήσεις για:**

- Εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
- Σχέδια Ποιότητας Αέρα, Προγράμματα μέτρων, αναλύσεων και ανασκοπήσεων που σχετίζονται με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού, Σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας, Σχέδια δράσης για τα νιτρικά άλατα, Σχέδια διαχείρισης απορριμμάτων, Εθνικά ή περιφερειακά σχέδια δράσης για την κυκλική οικονομία, στρατηγικές, χάρτες πορείας ή παρόμοια κ.α.
- Αποφάσεις που αφορούν σε βιομηχανικές εκπομπές, διαχείριση των αποβλήτων, ρύπανση των υδάτων και άντληση υδάτων

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV (Προτεραιότητες)

Λήψη αποφάσεων και εθελοντικών προσεγγίσεων δημόσιας διοίκησης

- Ανάπτυξη, προώθηση, εφαρμογή ή/και εναρμόνιση ενός ή περισσοτέρων από εθελοντικά μέσα και προσεγγίσεις και χρήση τους από φορείς με στόχο τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών τους

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV (Προτεραιότητες)

Περιβαλλοντική συμμόρφωση και πρόσβαση στη δικαιοσύνη

□ Υποστήριξη της διασφάλισης περιβαλλοντικής συμμόρφωσης μέσα από

- Δημιουργία νέων ή ενίσχυση υφιστάμενων δικτύων επαγγελματιών ή εμπειρογνομόνων για τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης
- Θέσπιση ή βελτίωση επαγγελματικών προσόντων και της κατάρτισης για τη βελτίωση της συμμόρφωσης με δεσμευτικά περιβαλλοντικά μέσα της ΕΕ
- αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας στρατηγικές και πολιτικές ή/και αναπτύσσοντας και χρησιμοποιώντας καινοτόμα εργαλεία και δράσεις για την προώθηση, την παρακολούθηση και την επιβολή της συμμόρφωσης με τα δεσμευτικά περιβαλλοντικά μέσα της
- συνεργασία με πολίτες και άλλους για την προώθηση και παρακολούθηση της συμμόρφωσης και τη διασφάλιση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής ευθύνης.

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV (Προτεραιότητες)

Περιβαλλοντική συμμόρφωση και πρόσβαση στη δικαιοσύνη

- Προώθηση της αποτελεσματικής συμμετοχής του κοινού και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε περιβαλλοντικά θέματα μεταξύ του κοινού, των ΜΚΟ, των δικηγόρων, του δικαστικού σώματος, των δημόσιων διοικήσεων ή άλλων ενδιαφερομένων μερών με σκοπό τη βελτίωση της γνώσης κα.

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV (Προτεραιότητες)

Αλλαγή συμπεριφοράς και πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης

□ Ευαισθητοποίηση σχετικά με τα περιβαλλοντικά προβλήματα, τις περιβαλλοντικές πολιτικές, τα εργαλεία ή/και τη νομοθεσία της ΕΕ μεταξύ των σχετικών κοινών-στόχων, με στόχο την αλλαγή των αντιλήψεών τους και την προώθηση της υιοθέτησης φιλικών προς το περιβάλλον συμπεριφορών και πρακτικών ή/και άμεσης συμμετοχής των πολιτών.

- Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία
- Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία
- Ευρωπαϊκό Σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση

LIFE-2022-SAP-ENV-GOV (Προτεραιότητες)

Λήψη αποφάσεων και εθελοντικών προσεγγίσεων δημόσιας διοίκησης

□ **Ανάπτυξη, προώθηση, εφαρμογή ή/και εναρμόνιση ενός ή περισσοτέρων από εθελοντικά μέσα και προσεγγίσεις και χρήση τους από φορείς με στόχο τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών τους:**

- **Επαλήθευση από τρίτους της απόδοσης των καινοτόμων τεχνολογιών όταν αυτές είναι έτοιμες για την αγορά, όπως η Επαλήθευση Περιβαλλοντικής Τεχνολογίας (ETV) · ***

Ευχαριστώ πολύ

Μπορείτε να με βρείτε στο: dbanousis@prasinotameio.gr